

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ಕಾಯ-ಕಮಲಿ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾನ ದುಃಖಿಗಳು, ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರು. ಮುಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜಂಪಯ್ಯನಿಗೂ ಇದು ಖುಷಿಯ ವಿಚಾರವೇ. ಶಿವಯ್ಯ-ರತ್ನಮ್ಮನವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ, ನೆರೆಯ ಎಂಟೂ ಮನೆಯವರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಇಬ್ಬರ ಮದುವೆಯೂ ಸರಳವಾಗಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಬದುಕಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡುರಂಗನೇ ಮಗ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಗು ಬೇಡ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಆಚಿಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಆ ಜಾಗದ ಮಾಲೀಕ ಧುತ್ತೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮರುದಿನವೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬರಸಿಡಲಂತೆ ಬಂದೆರಗದ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮನೆಯವರೂ ಕಂಗಾಲಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಊರ ಹೊರಗಿನ ವಲಯದಲ್ಲಿತ್ತು ಅನಂತಯ್ಯನ ತೋಟ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಏಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೀಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ ಕಣ್ಣು ತಂಪು ಮಾಡುವಂಥ ತೋಟ. ಮಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳು ನೆನೆದು ಇನ್ನೂ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆದಂತೆ ನಳನಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂಥ ಜಡಿಮಳೆಗೆ ಬಂದ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡು ಶಿವಯ್ಯ ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದ.

‘ಇದೇನೋ.. ಹೀಗೆ ಅಜಾನಕ್ಕಾಗಿ..? ಬನ್ನಿ.. ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡೋಣ..’ ಎಂದು ಸಿಮೆಂಟು ಶೀಟು ಹಾಕಿದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶೆಡ್ಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದ. ಜಂಪಯ್ಯ ದುಗುಡದಿಂದಲೇ ಜಾಗದ ಮಾಲಕನ ಶರತ್ತು ಹೇಳಿಕೊಂಡ.

‘ಅಯ್ಯೋ ರಾಮ.. ಇದೇನು ಹೊಸ ತಲೆನೋವು..? ನಾವು ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು.. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೂ ಇದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು..’ ಎಂದವನು, ‘ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ.. ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ..? ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶೆಡ್ ನಲ್ಲಿ.. ಆದರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.. ತುರ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅನಂತಯ್ಯನ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇರಲು ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು..’ ಎಂದ.

‘ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ ಶಿವಣ್ಣ.. ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು.. ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾನು ತಂದುಬಿಡ್ತೀವಿ.. ನಮ್ಮನೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನು ಸೇತುವೆ ತನಕ ಹೊರೋದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸ.. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವಾಗ ಗಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.. ಆಗ ಅದೇ ಗಾಡೀಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಬಹುದು..’

ರತ್ನಮ್ಮ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದವಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

‘ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡು ಅನ್ನಲು ಅವನು ಮನುಷ್ಯನೋ.. ಅಲ್ಲೋ..? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು.. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ.. ಕತ್ತಲು ಮಾಡಬೇಡಿ.. ರಾತ್ರಿ ಅಡುಗೆ ನಾನೇ ಮಾಡ್ತೀನಿ.. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಿ..’ ಎಂದು ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಹೊರಗೆ ಮಳೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ

ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಅಲ್ಲಿನ ಅವಸ್ಥೆ ಹೇಗೋ ಏನೋ..? ನೀವು ಇವತ್ತು ಬರಬಾರದಿತ್ತು.. ಅಲ್ಲಿ ಕಮಲಿ, ಪಾಂಡು ಮತ್ತು ಉಳಿದವರ ಪಾಡು ಏನೋ..?’

ರತ್ನಮ್ಮ ಆತಂಕಗೊಂಡಳು. ಜಂಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಯ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಕಾಯ ಕೂಡಲೇ ಹಾಳೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಮಳೆಗೆ ಇಳಿದ. ಜಂಪಯ್ಯ ಕೂಡಾ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ಶಿವಯ್ಯ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಆಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಜ್ಜರಕಾಡು ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಾರದಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಕಳವಳದ ಘಟಿ ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ದೌಡಾಯಿಸಿದರು. ಜಂಪಯ್ಯ ತಾನು ನಿತ್ಯ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ, ‘ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಯಾರಾದ್ರೂ ಬಂದಿದ್ರಾ ಅಣ್ಣ..?’

‘ಇಲ್ಲ.. ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ.. ಈ ಮಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಯಾರು ಬರ್ತಾರೆ ಜಂಪಯ್ಯ..? ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ..’

ಈ ಮಳೆಗೆ ಯಾರೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರಲ್ಲ.. ನಾವೂ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳೇವೆ..’ ಎಂದ. ಕಾಯ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಸಮೀಪದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಂಡುವಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಚಾಕಲೇಟು ಖರೀದಿಸಿದ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಹೊರಗೇ ಇದ್ದ. ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಗುವ ಟೆಂಪೋಗಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಬರಲು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಿ, ದೀನವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಡೆಗೂ ಒಬ್ಬಾತ ಅರೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ.

ಕಾಯ ಮತ್ತು ಜಂಪಯ್ಯ ಇಬ್ಬರೂ ಅ ಟೆಂಪೋ ಏರಿದರು. ‘ಮಂಜಣ್ಣ ಮತ್ತು ಉಳಿದವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಹುದಿತ್ತು..’ ಎಂದು ಪೇಚಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇಬ್ಬರೂ ಟೆಂಪೋದ ಹಿಂಬದಿ ಮುದುರಿ ಕುಳಿತರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಟಾರ್ಪಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಇತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾನು ಹಾಕಿದರೆ ಒದ್ದೆ

ಆಗುವ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ.

‘ಆಗ ಯೋಗೀಶಣ್ಣ ಹೇಳಿದಾಗಲೇ ನಾವು ಅವು ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೆ.. ಇವತ್ತು ಈ ದಿನ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.. ಅಲ್ಲಾ ಕಾಯ..?’ ದುಗುಡದಿಂದ ನುಡಿದ ಜಂಪಯ್ಯ. ಕಾಯ ಉತ್ತರಿಸಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮನದಲ್ಲೂ ವಿಷಾದ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯೂ ಅವನ ಭಾವಕೋಶದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ..! ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದರ ಮೇಲಾದರೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಕಷ್ಟ.. ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಪ್ರತಿ ಮರ, ಗಿಡ, ಹೂ ಹಕ್ಕಿ, ಅವುಗಳ ಹಾಡು ಅವರ ಜೀವನಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು.. ಕುಮುದಿನಿಯ ಮಂಜುಳ ನಿನಾದ ಬೆಳಗಿನ ಸುಪ್ತಭಾತದಂತೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.... ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಡು ಇವರ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಂತೆ, ಒಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣು ತಂಪಿನ ಮಡಲಲ್ಲಿ ಆಸರೆ ಪಡೆದಂತೆ.. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸುವ ಗರ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ.. ಅದರ ಬದಲು ಆ ಮಣ್ಣು ತಮ್ಮನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು.. ವಿನಮ್ರತೆ ಇತ್ತು.. ಅಕ್ಕರೆ ಇತ್ತು.. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರ ಬಂಧವೂ ಕಳಚುತ್ತಿದೆ.. ಆ ವೇದನೆಯ ಭಾವ ಇಬ್ಬರ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ದುಗುಡವನ್ನು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಸುರಿವ ಮಳೆ ಕೂಡ ಅವರ ಅಗಲುವಿಕೆಯ ಬೇಗೆಯ ನೋವನ್ನು ತಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏಕಾಏಕಿ ವಾಹನದಟ್ಟಣೆ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು.

‘ಇದೇನು.. ಇಷ್ಟೊಂದು ವಾಹನ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ..?’ ಜಂಪಯ್ಯ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕಾಯನ ಮುಖ ನೋಡಿದ. ಕಾಯನಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೂ ಹೋಗಿಯಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇವರು ಕುಳಿತ ಟೆಂಪೋ ಚಾಲಕ ವಾಹನವನ್ನು ಬದಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನುಡಿದ, ‘ಮುಂದೆ ಟೆಂಪೋ ಹೋಗಲ್ಲ.. ನೀವಿಬ್ಬೇ